Då hans kongl. höghet kron-printsen Gustafs höga födelsedag firades på Wexi...

Werlin, Olof,

1700-1829 81 Ca Gust. IV Ad. Br. 1799

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

WERLIN, O.

Vitt. Lv. vers Kunst-Gust. IV o.d. (Br.) 1700-1829 1799

Då

HANS KONGL. HÖGHET KRON-PRINTSEN

GUSTAFS

Höga Födelsedag firades på Wexiö Rådhus, den 14 November 1799.

Underdånigst yttrade

af

OLOF WERLIN,

Borgmästare.

Tryckt i Wexiö.

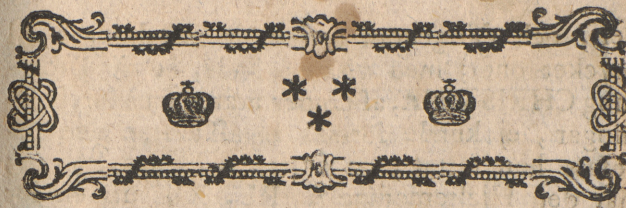

Mine Herrar!

Anledningen til vårt sammanträde på denna stund, är en af de vigtigaste och mäst hugneliga för trogne undersåtare, som älska deras Konung, deras Fosterbygd och deras egit väl.

Af Historien läre vi, huru, från hedniska Konnungen Odens tid, det ena slägtet utödd det andra, huru täta inbördes krig och tvedrägt, samt alla de olyckor därmed oskiljaktigt äro förenade, i vårt fattiga Rike, merendels upstått, så ofta fråga varit om Thronfölgden, til hvilken flere sträfvat.

Den, i alla redliga Svenskars hjertan, odödelige Konung GUSTAF Wasa, har väl gjort Svenska Thronen ärftelig inom Wasa-Familjen,

len, och därigenom undanröjt anledningar til nycket ondt; men vi vete ändå, at när Drottning CHRISTINA, af Underſåtares ömå föreſtällningar, ej kunde förmås at afſtå från den föreſats hon fattat, at ogift, nedlägga Spiran; när den Hjeltemodige CARL, XII, uti en för Riket oläglig ſtund, föll vid Fredricshall; och när Drottning ULRICA ELEONORA dog, och Kon. FREDRICS ålderdom förtog alt hopp, at, uti nytt Ägtenſkap, ſöka, hvad i det förra aknades, arfvingar til Thronen; ſå ſkakades Riket af inhemſk parti-anda och af Utländſka ſtämplingar, lika ſå ſkadeliga, ſom vanhederliga för et fritt Folk.

Förſynen har nu hört Konungens och Folkets hierteligaſte önſkningar; och den 9 i denna månad, låtit födas en Kron-Prins, ſom efter våra Grundlagar, har oſtridig rätt til Thronen. Vårt lugn är i denna del befäſtadt, och vi ſkåde med glädie in i de tilkommande tider.

Där i Konunga-magten endaſt finnes frihet och Lag; där deſs ändamål är, at fria Riket från oordning, ſjelfsvåld, envälde och mångvälde; där Konungen ſjelf förklarat Sig för den förſte Medborgare bland et fritt folk; där Religionen anſes för den krafrigaſte grundval til et lofligt, ſamdrägtigt och varaktigt Regemente; där rätt och ſanning ſtyrkas, älſkas och gömmas, men vrångviſa och orätt förbjudas, afſkaffas och nedertryckas; där ingen förderf-

derfvas til lif och ära, lem och välfärd, utan han är lagligen förvunnen och dömd; där Konungen ſtyrer och råder, frälſar och beſkyddar Borgom och Landom och allan ſin och Kronones rätt; där nåd och mildhet är oſkilaktig från Thronen, och hvar man njuter den rätt, at blifva dömd af den Domſtohl, under hvilken Han, enligt Lag, lyder; Där, Mine Herrar! där är hvarje Kronprins, ſom födes, en gåfva af Förſynens godhet, där är deſs ankomſt et förebud til ſälla tider, där fröjdar ſig hvar man, och hvar man har därtil högſta anledning.

Vår fällhet under en Konunga-Magt, utöfvad efter vår heligt beſvurna Regerings-Lag, kan aldrig nog värderas. Ingen ibland oſs finnes, ſom icke känner den, och vore här någon, ſom miſskände deſs värde, ſom ej förſtod, at hvarje Underſåtes lugn därifrån leder ſin uprinnelſe, få förom honom til efterſinnande af de Länders öden, där Konungamagten uphört.

Han ſkall där ſe, huru allmän och enſkild ſäkerhet förſvunnit, och våldet, i det ſtället, utöfvas. Han ſkall där ſe, at människans rättigheter blott äro tryckta, men ingenſtädes förſvarade. Han ſkall där ſe, huru hat, afund, egennytta och tvedrägt ſönderſlita Staten. Han ſkal ſe menniſko-blod rinna för egna Tyranners fötter. Han ſkall finna ſig omgifven af ſorg, gråt och jämmer, och höra den ene klaga öfver förluſten af en gråhårig

Far,

Far, som, för sina tänkesätt, ofta på blotta misstankar, släpas til stupstocken; en annan förja hjerteligen en maka, som, ryckt från Hennes sida, fallit för Fäderneslandets svärd, af hvilket han bordt vänta sig skydd och försvar; en annan bitterligen gråta öfver en älskad son, sin ålderdoms tröst, som, med våld, blifvit släpad ur Fosterlandets sköte, och dödt för at befästa Tyranniets välde; Han skall se fängelserna fyllda med oskyldiga varelser, som förgäfves anropa Lagarnas bistånd; Han skall se hunger, nöd och elände, och ingen som däraf röres til medlidande, ingen som förmår afhjelpa det; Han skall fly från denna rysliga skådoplats, och han skall välsigna våra Lagar och den Konung som handhafver dem til Sit Folks lyckfalighet.

Vår allmänna och enskildta fällhet, under en Konunga-magt, utöfvad, af den bäste Konung på Sveriges Thron, talar til våra hjertan om underdånig tacksamhet och erkänsla.

Ho förmår upräkna alla de välgjerningar, som i våra tider blifvit hämtade från Thronen? Den lidande får upprättelse, den brottslige får nåd, under hopp om bättring, och den nödlidande får hjelp.

När Naturen, Menniskjo-slägtets moder, förledit år, förstörde den flitige Åkermannens hopp, och nekade oss Jordens afkastning; när brist yppades på födo-ämnen, och alla sinnen

voro

voro nedslagne, alla voro villrådige, hvar hjelp skulle finnas, då öpnade Landets Fader sin välgörande hand. Han såg til oss i vår nöd, och lindrade den, så at vi, genom Hans öma förforg och omtanke, blefvo mätte och glade.

Och mine Herrar! när, för icke länge sedan, Eldslågor härjat vår Stad, och förtviflan lästes i hvarje Menniskjas ansigte, ty alt hopp om räddning syntes förgäfves, då rördes vår gode Konungs ömma hjerta til medlidande. Hans nåde-gåfvor, ansenligare än vi bordt kunna vänta dem, voro dyrbara för våra hjertan ty de ledsagades med upmuntran och tröst, då de ådagalade en älskad Konungs utmärkta kärlek för olyckliga Undersåtare.

Måtte vi aldrig lefva den dag, at någon af Svea Barn misskände Svea Konungs hulda hjertelag och prisvärda omsorger om Folk och Rike! Välsignom Hans dagar, och önskom Honom nåd och kraft af Högden, at fortfara, såsom Han börjat, at älska sitt Folk och bereda dess väl! Himlen göre Honom den dryga Regements-bördan, lätt och liuflig, och afvände från Honom alla onda upsår, alla motgångar och stämplingar! måtte trogne och rättsinnige Rådgifvare aldrig saknas omkring Thronen, och altid upfylla hvad af dem äskas! måtte Undersåtares inbördes enighet, deras lydnad under Lagen, deras tilbörliga vördnad för Konunga-magten aldrig uphöra, at gjöra

Kongl.

Kongl. Maj:ts Regering lyſande för Europa, lycklig för Tidehvarfvet och glad för Honom ſielf! måtte Hans Kongl. Maj:t länge få njuta fridens fälla lugn, och därunder få använda Rikets tilgångat på Rikets uphjelpande! Gud bevara Hans Maj:t Konungen, Hennes Maj:st Drottningen och hela det Kongl. Hufet från alla olyckshändelſer, och låte den dagen vara långt bortta, ſom ſkall uplöſa det band, hvilket här i tiden oſs förenar.

Men bort -- långt bort ifrån oſs alla forgeliga betraktelſer, ſom ſtöra vår glädie på denna dagen, utſedd til firande af vår dyre Kron-Prints, den Högborne Furſten GVSTAFS höga födelſe-dag.

Dagens högtidlighet innefattar, i ſig ſjelf, glädje och upmuntran. Den ſpride ſig til alla hjertan, ſom ej äro för evigt tillſlutne för känſlan af egit och andras väl!

Med förtjusning, föreſtälle vi oſ huru välkommen en Kronprints, denna Himlens gåfva varit för de ömma Föräldrarne, ſom uti Honom finna et ſtöd för deras kärleksfulla bemödande, at göra Folket lyckligt. Med förtjusning känne vi ſielfve, huru välkommen han är för Riket, ſom under WASARS Regering räknat ſitt ärefullaſte Tidehvarf; och för våra hjertan, ſom brinnande af vördnad, lifvas af det nit, den trohet för Öfverheten, ſom altid utmärkt Svenſka tänkeſättet.

Mine

Mine Herrar! under de 7 år jag viſtats bland Eder, har jag flere gångor haft tilfälle, at, från detta rum, tiltala Eder. Jag har därvid aldrig underlåtit, at föreſtälla Eder lydnad för Lagen, vördnad för Konunga-magten och enighet inbördes, ſåſom de enda och kraftigaſte medel til Samhällets beſtånd. Ingen tid vore tjenligare, at förnya deſſa föreſtällningar än nu, då en Kron-Prints, Eder tilkommande Konung födes, på hvilkens framtida fällhet Underſåtares upförande har den ſtörſta inflytelſe; men ſenare årens lyckeliga erfarenhet har lärt mig, at vidare föreſtällningar, i denna del icke behöfvas; och at Wexiö Stad har et fredligt, ſtilla och vältänkande Borgerſkap, ſom fruktar Gud, vördar Konungen, älſkar Samhälls-ordningen och bidrager til hvarandras inbördes väl. Måtte ſenaſte efterverlden hafva ordſak, at om Eder hyſa lika tänkeſätt, ſom jag nu, otvunget, offenteligen, förklarar! mitt hjerta känner härvid de ömaſte rörelſer, och hvad kan vara ſtörre glädje för mig, än ſe Eder lyckelige. Därpå har jag användt mitt ytterſta bemödande; och jag har, i Edert upförande, den mäſt tilfridſtällande erſättning.

Mine Herrar! fortfaren i tänkeſätt, ſom frögda Konungen, och Deſs redelige Embetsmän, och ſom hedra Er, och gagna Samhället. Nedläggen deſſa tänkeſätt, ſåſom offer, för den nyfödde KronPrintſens fötter; Hyllom Honom. Lofvom Honom den trohet, den vördnad,

nad, som tilkommer GUSTAF ADOLPHS Son och GUSTAF III:s Sone-Son.

Ja dyre Kron-Prins! vi samle våra tankar omkring Din vagga och nedkalle öfver Dig Himmelens välsignelser. Vi göre Dig offer af vår kärlek, som behöfs för din tilfridsställelse; och af våra lif, om de behöfvas för din säkerhet.

Allgode Gud! alla Konungars Konung! Hör våra önskningar för Prins GUSTAFS välgång! Bevara vår Ögnasten, vårt framtida hopp! sänd dina Änglar, at vaka öfver Dess spåda barndom och at ledsaga Honom under de farliga Ungdoms-åren. Utse för Honom, dygdige Lärare, som i spåda hjertat inplanta vishet och dygd, som oförskräckt säga Honom, at en Konungs hjeltemod består i egna Länders försvar, och Hans Statsklokhet uti rättvisa Lagar och deras oväldiga skipande; Lärare som tidigt undervisa Honom om sättet, at upprätthålla Rikets heder och sjelfständighet, at utvidga loflig handel, at upmuntra slögderne och uphjelpa Åkerbruket; Lärare, som ej förderfva Furstens goda Hjerta med låg smickran, och som erhindra Honom, at Han, en dag, skall regera öfver menniskior, som älskat Hans Far, och af Honom varit älskade; och i hvilkas kärlek, Thronen har sit förnämsta stöd, och Kronan sin yppersta prydnad! Begåfva Honom med et, för friden, böjdt sinnelag, och gör Honom ståndagtig i motgång, försigtig i medgång,

gång, altid nögd med Din villja! Gif Honom trogna och lydiga, men fria Underſåtare, ſom aldrig glömma Förfädrens tilgifvenhet för Vaſa-Stam, och lät aldrig enighets- och förtroendesbandet ſlitas mellan Konung och Underſåtare! förläna Honom oſkuldens glädje i Ungdomen, Lycka i Manna-åldren och lugn på ålderdomen, til dagarnes ända, ſom Du, af nåd, täckes länge upſkjuta!

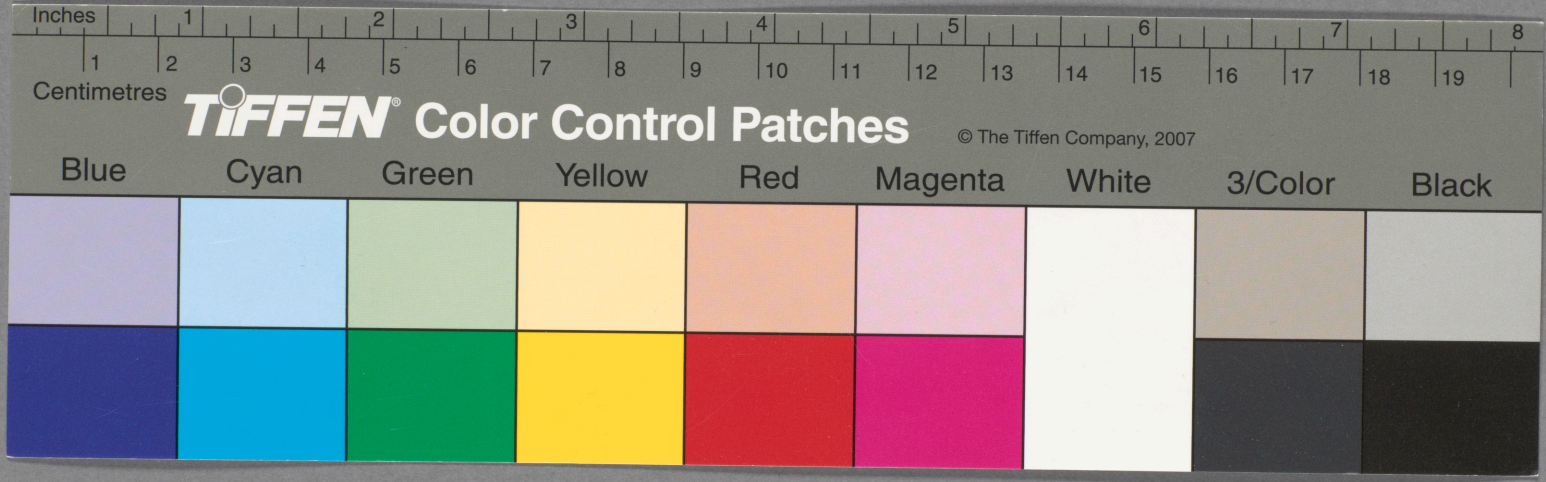
Inches
1
2
3
4
5
6
7
8
Centimetres
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
TIFFEN® Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black